

ПИТЬ РУОС У ДОМА

Превод от английски: Богдан Русев, 2015

chitanka.info

То е забравило какво е било.

Не че тук долу това има някакво значение. За какво може да послужи едно име, когато наоколо няма нищо, което да го използва? То не помни откъде е дошло. Не си спомня мътния сумрак на Северното тихоокеанско течение, нито шумовете и бензиновия послевкус, които го прогониха обратно под термоклина. Не си спомня лепкавото лустро на езика и културата, което носеше преди на върха на гръбначния си стълб. Дори не си спомня продължителното, бавно разпадане на този върховен господар на десетки автономни, непокорни подпрограми. Сега дори те са замълъкнали.

От мозъчната му кора вече рядко слиза нещо. От париеталния и тилния дял просветват слаби импулси. Опорно-двигателният дял жужи в дъното. Центърът на Брука понякога си мърмори нещо. Останалото вече е мъртво и притъмняло, изтрито от ленивите черни води на океана, ледени като антифриз. Останало е само влечугото.

И то продължава, сляпо и лишено от разум, без да забелязва тежестта на четиристотин течни атмосфери. Храни се с това, което намери по пътя си. Хидрира се с десалинатори и рециклиращи съединения. Понякога старата му бозайническа кожа лепне от изхвърлени през порите останки; новата му кожа върху нея отваря порите си за океана и отмива всичко с аликвоти дестилирана морска вода.

Влечугото никога не се пита какъв е сигналът в главата му, който го насочва по правия път. Не знае къде отива или защо. Знае само как да стигне дотам, като се осланя на чисти, сурови инстинкти.

То умира, разбира се — но бавно. Но това нямаше да го интересува особено, дори да го знаеше.

Сега нещо го почуква отвътре. Някъде пред него изникват безкрайно миниатюрни, прецизно разположени ударни вълни и барабанят по механизмите в гръденния му кош.

Влечугото не разпознава този звук. Това не е спорадичното дълбоко ръмжене от триенето на континенталния шелф в океанското дъно. Не са нискочестотните пулсации на акустичния термограф, които отекват глухо по своя път към Беринговия проток. Това е някакъв звън — „металически“, промърморва центърът на Брука, макар че не знае какво означава това.

Звукът рязко се усилива.

Влечугото е заслепено от внезапно избухнали звезди. То примиства — остатъчно действие от едно време, което вече не си спомня. Капачките на очите му автоматично потъмняват. Зениците под тях, спъвани от времето за реакция, се свиват до размера на точки едва няколко секунди по-късно.

От мрака пред него блести златиста светлина — твърде сурова, твърде неподвижна, много по-ярка от биолуминесцентните въгленчета, които понякога осветяват пътя му. Те поне са достатъчно мътни, за да вижда на светлината им; усъвършенстваните очи на влечугото са в състояние да усилият дори бледото просветване на дълбоководните риби, за да го превърнат в нещо като сумрачно сияние. Но в сравнение с тази нова светлина, всичко останало е чисто черно. Светлината никога не е била толкова ярка, откакто...

От мозъчната кора пробягва тръпка на разпознаване.

То се носи неподвижно във водата, докато се колебае какво да направи. Почти е в състояние да долови напрегнати гласове, които идват някъде отблизо. Но то следва един и същ курс, откакто се помни, и този курс сочи само в една посока.

То се спуска на дъното, като вдига мътен облак, когато го докосва. После пропълзява напред по дъното на океана.

Светлината сияе на няколко метра над дъното. Погледната отблизо, тя се разпада на поредица от по-малки светлини, подредени в дъга — като фотографите по тялото на някаква огромна риба.

Центърът на Брука изпраща нови шумове: „Натриеви прожектори“. Влечугото продължава да пълзи напред през водата, като върти лицето си наляво-надясно.

И изведнъж замръзва, изпълнено със страх. Зад светлините се издига нещо огромно, никакъв раздут сив силует на фона на черната вода. Нещото се носи над океанското дъно като исполински, невъзможно лек гладък камък, опасан със светлини по екватора. Разпръснати във всички посоки нишки го свързват с дъното.

Нещо друго се променя.

Минава един миг, преди влечугото да осъзнае какво се е случило: барабаненето в гръденния му кош е спряло. То тревожно поглежда от сянката към светлината и обратно.

— Приближавате се до станция „Линк“, Алеутски геотермален масив. Радваме се, че се прибирате.

Влечугото се изстреля обратно в мрака, като вдига кален облак от дъното зад себе си. Отдръпва се поне на двадесет метра, преди да проумее нещо.

Центърът на Брука разпознава тези звуци. Не може да ги разбере — центърът на Брука не може да прави почти нищо друго, освен да имитира — но вече е чувал нещо подобно преди. Влечугото усеща трепет, с който не е свикнало. Минало е много време, откакто любопитството му е било от никаква полза.

То се обръща към мястото, откъдето е избягало. Разстоянието е размазало светлините до разсеяно, приглушено сияние. В гръденния му кош вибрира едва доловим учестен ритъм.

Влечугото бавно се отправя обратно към прожектора. Светлината отново се разделя на множество светлини; зад тях все още се спотайва тъмният, злокобен силует.

Ритъмът отново загълхва, когато влечугото се доближава. Странният обект се издига над него в пояса си от светлини. На някои места е гладък, а на други — нашарен от вдълбнатини. Погледнат отблизо, той разкрива прецизни редици от обли издатини и изпъкналости с остри ръбове.

— Приближавате се до станция „Линк“, Алеутски геотермален масив. Радваме се, че се прибирате.

Влечугото трепва, но този път не се отдръпва.

— Не можем да определим самоличността ви от сонарния профил.

Звукът изпълва океана.

— Може би сте Дебора Линдън. Дебора Линдън. Моля, отговорете, ако сте Дебора Линдън.

„Дебора Линдън“. Това връща някакъв спомен: за нещо с четири познати крайници, което стои изправено, движи се против гравитацията, в ярки светлини, и издава странни резки звуци...

... смях...

— Моля, отговорете...

То поклаща глава, без да знае защо го прави.

— ... ако сте Дебора Линдън.

„Джуди Карако“, казва нещо друго, съвсем наблизо.

— Дебора Линдън. Ако не можете да отговорите, моля, махнете с ръце.

Светлините над главата му хвърлят назъбен кръг от ярка светлина на океанското дъно. А там, в калта, лежи една кутия — достатъчно голяма, за да се пропълзи в нея. От едната ѝ страна светят две зелени точки.

— Моля, влезте в аварийното укритие под станцията. Вътре има храна и медицинско оборудване.

Кутията зейва в единия си край; в сенките вътре се крият деликатни ъгловати неща.

— Всичко е автоматично. Влезте в укритието и всичко ще бъде наред. Към вас пътува спасителен екип.

„Автоматично“. Този шум също се отличава от останалите. „Автоматично“ едва ли не означава нещо. Носи някакъв личен смисъл за него.

Влечугото поглежда обратно нагоре към нещото, което виси над главата му като... като...

... като юмрук...

като юмрук. Долната половина на сферата е хладно сенчесто убежище; екваториалните светлини не могат да стигнат дотам покрай заоблената повърхност. Нещо просветва изкусително в плътните сенки на южния полюс.

Влечугото се отгласква от дъното, като вдига нов мътен облак.

— Дебора Линдън. Станцията е заключена за вашата собствена безопасност.

То се плъзва в конуса от сянка под обекта и вижда блестящ лъскав диск с диаметър от един метър, обърнат надолу и притиснат от кръгъл обръч. Влечугото поглежда нагоре в него.

Нещо го поглежда оттам.

Стреснато, влечугото се извива, за да избяга. Дискът също се извива във внезапната турбуленция.

Това е мехур. Нищо повече. Мехур от газ, уловен под...

... въздушния шлюз.

Влечугото спира. То знае тези думи. Дори някак си ги разбира. Центърът на Брука вече не е сам — нещо друго се протяга от темпоралния лоб и се включва в играта. Нещо там горе действително знае за какво говори центърът на Брука.

— Моля, влезте в аварийното укритие под станцията...

Все още напрегнато, влечугото се връща до въздушния шлюз. Мехурът от уловен газ свети в сребристо от отразената светлина. В него изниква черно привидение — почти безизразно с изключение на две празни бели петна на мястото на очите. То се протяга, за да посрещне протегнатата ръка на влечугото. Два комплекта пръсти се докосват, сливат и изчезват. Едната ръка влиза в отражението си при китката. Пръстите от другата страна на огледалото докосват метална повърхност.

— ... заключена за вашата собствена безопасност. Дебора Линдън.

То отдръпва ръката си, очаровано. В него се размърдват забравени части. Други части, по-познати, се опитват да ги отпратят. Привидението се носи над главата му, празно и необезпокоявано.

То вдига ръка към лицето си и прокарва показалеца си от едното ухо до върха на челюстта. Една много дълга молекула, сгъната върху себе си, се отваря като цип.

Гладкото черно лице на привидението се разцепва на няколко сантиметра; нещото под него е бледосиво във филтрираната светлина. Влечугото усеща познатото настръхване на бузата си от внезапния студ.

То продължава движението, като разрязва лицето си от ухо до ухо. Под местата за очите се отваря разсечена усмивка. Маската от черна мембрана се понася под брадичката му, задържана на гърлото.

Насред кожата има дипла. Влечугото раздвижва челюстта си; диплата се разгръща.

Повечето от зъбите му вече са изчезнали. То е гълтнало някои от тях, други е изплюло, когато са се разхлабвали при разпечатването на лицето му. Няма значение. Повечето от нещата, с които се храни сега, са по-меки дори от него самото. Когато някое черупче мекотело или бодлокожо се окаже твърде жилаво или голямо, за да се гълтне наведнъж, то все още има ръце. Палците му все още се движат независимо от останалите пръсти.

Но това е първият път, когато наистина вижда тази беззъба развалина, зейнала на мястото, където преди беше устата му. То знае, че това по никакъв начин не е както трябва.

— ... Всичко е автоматично...

В шума изведенъж се намесва внезапно приглушено жужене, после затихва. За момент се връща блажената тишина. След това се чуват други звуци, по-тихи отпреди, почти шепнешком:

— Господи, Джуди, ти ли си?

То познава този звук.

— Джуди Карако? Аз съм Жанет Балард. Помниш ли ме? Бяхме заедно в подготвителната фаза. Джуди? Можеш ли да говориш?

Този звук идва от едно време, което беше много отдавна.

— Чуваш ли ме, Джуди? Помахай, ако ме чуваш.

Много отдавна, когато то беше част от нещо по-голямо и тогава изобщо не беше „то“, а...

— Машината не те разпозна, нали разбираш? Програмирана е да разпознава само местните.

... „*тя*“.

В мрака просветват съзвездия от отдавна заспали неврони. Стари, забравени подсистеми несигурно се включват една по една.

„Аз...“

— Ти си дошла... Господи, Джуди, знаеш ли къде се намираш? Ти си изчезнала до Хуан де Фука! Изминала си три хиляди километра!

„То знае как се казвам.“ Тя почти не може да мисли от внезапното мърморене в главата си.

— Джуди, аз съм. Жанет. Господи, Джуди, как си издържала толкова дълго?

Тя не може да отговори. Едва сега започва да разбира въпроса. Някои части от нея все още спят, други не искат да отговорят, а трети са заличени напълно. Тя не си спомня защо никога не ожаднява. Забравила е за приливите и отливите на човешкия дъх. Някога, за малко, знаеше думи като „фотоамплификация“ и „миоелектрически“; дори тогава не знаеше какво точно означават.

Тя разтърсва глава, като се опитва да я проясни. Новите части от нея — не, старите части от нея, най-старите части, които си бяха отишли, но сега са се върнали и *не искат да мълкнат, да им го научукам* — настояват за внимание. Тя отново се протяга в мехура, през собственото си отражение; коремният въздушен шлюз отново отблъска ръката ѝ.

— Джуди, не можеш да влезеш в станцията. Вътре няма никого. Сега всичко е автоматизирано.

Тя вдига ръка обратно към лицето си и дърпа линията между черното и сивото. От привидението се отлепва още от сянката, като оставя след себе си голям блед овал, в който има два по-малки овала, бели и напълно безизразни. Плътта около устата ѝ вече е настръхнала и безчувствена.

„Лицето ми!“, крещи нещо в нея. „Какво е станало с очите ми?“

— И без това не искаш да влизаш вътре, няма да можеш дори да се изправиш. Видяхме какво стана с някои от другите бегълци — след известно време не ви остава никакъв калций. Костите ви стават меки като гъба, нали разбираш?

„Очите ми...“

— Изпратихме батискаф по въздуха. Екипът ще бъде при теб след петнадесет часа, най-много. Просто влез в укритието и ги чакай. Укритието е последна дума на техниката, Джуди ще се погрижи за всичко.

Тя поглежда надолу към отворената кутия. В главата ѝ се появяват думи: „Крак“. „Затваряне“. „Капан“. Тя знае какво означават.

— Те... те допуснаха някои грешки, Джуди. Но сега нещата са други. Вече не се налага да променяме хората. Просто почакай там, Джуди. Ще те оправим. Ще те докараме у дома.

Гласовете в нея затихват и изведнъж започват да внимават. Тези думи не им харесват. „У дома“. Тя се пита какво означава това. Пита се защо от тези думи ѝ става толкова студено.

В съзнанието ѝ се появяват нови думи: „У дома свети. Но няма никого“.

Светлините грейват и примигват.

Тя улавя в главата си образите на болезнени, прогнили неща. Старите спомени стържат под обвивката на корозията, натрупвана с години. Нещо изведнъж идва на фокус: червеи, групички от червеи с тъпи месести муцуни без очи, които се гърчат и се протягат към нея от едно място преди две десетилетия. Тя ги гледа с ужас и си спомня как се наричаха тези червеи. Наричаха се „пръсти“.

Нещо с тръсък идва на мястото си. Голяма стая и малка ръка, която стиска кукла в юмрукчето си. Мирише на ментови бонбони, а червеите пълзят нагоре между краката ѝ, причиняват ѝ болка и шепнат „шиш, не е толкова страшно, нали“, и е толкова страшно, но тя не иска да го разочарова „след всичко, което съм направил за теб“, и поклаща

глава, стиска очи и просто чака. Минават много години, преди отново да отвори очи и когато ги отваря, той отново е там и вече е толкова по-малък и дори не си спомня, няма никакъв шибан *спомен* за това, и този път казва „колко си пораснала, скъп“ и „колко време мина?“. И тя му казва, докато жиците на тазера се забиват в него и той пада на земята, и тя му казва, докато мускулите му се сгърчват от оргазма на дванадесет хиляди волта; показва му остирието, показва му го съвсем отблизо и лявото му око се спихва с влажна уморена въздишка, но тя му оставя другото да се върти комично в трескави малки окръжности, така че да може да гледа, но мамка му, точно този път ченгетата идват навреме, когато има нужда от тях, и ето ги пак червеите, корав стиснат възел от червеи, който се забива в бъбрека ѝ като бутало, червеите я сграбчват за косата и я отвеждат не в най-близкото полицейско управление, а в някаква странна клиника, където гласовете в съседната стая мърморят нещо за „оптимални посттравматични условия“ и „пристрастяване към ендогенен допамин“. После някой казва: „Има един друг вариант, госпожице Карако — едно място, където можете да отидете; там е малко опасно, но вие ще се чувствате у дома си, нали така? И ще можете наистина да направите нещо за обществото, защото имаме нужда от хора, които могат да живеят под определено напрежение, без да се... нали разбирате...“.

И тя казва „Добре, добре, просто го направете, да ви го начукам на всичките“.

И червеите се заравят в гръденния ѝ кош, погълъщат меките ѝ части и ги заменят с твърди геометрични форми от пластмаса и метал с остри ръбове, които нараняват вътрешностите ѝ.

А после започва студеният мрак, животът без дъх, четири хиляди метра черна вода, която непрекъснато я притиска като необятна утроба...

— Джуди, ще ми кажеш ли нещо, за бога? Вокодерът ти ли е повреден? Не можеш ли да ми отговориш?

Цялото ѝ тяло трепери. Не може да направи нищо друго, освен да гледа как ръката ѝ се вдига, като автономен спасител, за да върне черната кожа, която се носи пред лицето ѝ. Влечугото притиска краищата на кожата един в друг — ето тук и тук Хидрофобните вериги се прегръщат помежду си; хълзгавото черно було отново се съединява над изгнилата плът. В нея едва чуто се бунтуват приглушени гласове.

— Джуди, моля те само да махнеш с ръка или нещо подобно!
Джуди, какво правиш... къде отиваш?

То не знае. Досега само е пътувало насам. Вече е забравило защо.

— Джуди, не бива да се отдалечаваш... Не си ли спомняш, нашите инструменти не виждат много добре толкова близо до активен разлом...

То не иска нищо друго, освен да се отдалечи от шума и светлината. То не иска нищо друго, освен отново да остане само.

— Джуди, почакай... ниеискаме само да ти помогнем...

Безмилостният изкуствен блясък помръква зад него. Пред него се виждат само редките съзвездия на живите светлинки.

На ръба на съзнанието му за миг изниква едно откритие, преди да бъде отнесено завинаги:

Тя знаеше, че тук ще бъде у дома си — години преди да види океана за пръв път.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.